

NUUK ulloq 19. januar 2019

UFFE PALLUDAN

Siunissamut ilisimatusartoq aningaasarsioniermillu ilinniagartooq

PALLUDAN FREMTIDSFORSKNING

*” Kalaallit Nunaannut Kalaallity Nunaannullu ilaasunik
angallassineq 2023-mit allanngortinneqarpas, nunatta
inuussutissarsiornikkut periarfissai iliuuserisinnaasalu”.*

***Uanga siunissamillu
eqqarsaatersuuteqartarneq
naatsumik***

”Takorluuisinnaaneq ilisimasanit pingaarnuvoq”

Kalaallit Nunaat 2023

- Mittarfiit nutaat – nunap ilusaa nutaaq
- Kinguneqaatit qularnaatsut (inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kinguneqaatissatut naatsorsukkat)
- Soqutiginar tupilussuuvoq: Siunissamut periarfissanik nutaanik ammaasivoq - nalorninartut
- Periarfissat iliuuseqarnerinnakkut iluaqutsigineqartarput, periarfissalli ilisimaneqarnissaat taamaaliornissami toqqammaviusarpoq
- Inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut kinguneqaatissatut misissoqqissaakkat periarfissanik isiginninnartuuneq ajorpoq

Kalaallit Nunaat 2023

- Aqqissuussaanikkut allannguinerit piffissartornartarput: 2013
- Siunissaq – nunarsuup avatangiisaasup atugassarititaasa allanngorneri
- Periarfissanik atorluaaneq piffissamik suli sivilunermik pisariaqartitsisarpoq
- Ungasissumut sunniutit:

Attaveqaatinut aningaasaliinerit inuiaqatigiit aqqissugaanerannik nunami periasrfissanik nutaanik ammaassisarpoq

Takorluukkanik misissueqqissaarneq

- Periuseq 2008-mi Palludan Fremtidsforskningimit ineriartortinneqartoq
- Makku toqqannavigalugit
- Aaqqissuussaanikkut suliniutit suunerinik nassuerutiginninneq
- - Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutinik misissueqqissaarnerit naammanginnerannik nassuerutiginninneq
- Periarfissanut ammakkanut taakku eqqummaarfigininnginnillat
- Assersuut: Øresund

Takorluukkanik misissueqqissaarneq

- Mittarfinnik aaqqissuussineq nutaaq → aqqutit nutaat → inuiaqatigiit nutaamik ineriartulernerat
- Savalimmiunit misilittakkat: unammilleqatigiinneq attavinnik aalajangiisusaaq
- Nunami periarfissat aaqqissuusnaanikkut aningaasaliinermi unammilleqatigiinnermillu toqqammaveqartarput
- Takorluukkanik misissueqqissaarneq:
 - Takorluukkani kinguneqaatit nassuiakkit, takorluukkat nutaat
 - Takorluukkani periarfissat nassuiakkit, takorluukkat nutaat
- Attaveqaatit taamaallaat angallanermut aningaasatigullu kinguneqaatinut attuumassuteqanngillat

Takorluukkanik misissueqqissaarneq

- Siunmissaq suliuteqarfiunngitsoq nassuiaruk
 - Kalaallit Nunaat ukiut qulit qaangiuppata qanoq inissisimassava
 - Kalaallit Nunaata siunissaani periarfissat
- Ataqtigiissutsikkut aqqissuussaasinnaasut nassuiakkit
- Ataqtigiissutgsikkut aqqissuussaanagerup kinguneqaatai perarifssaalu oqallisigisigit
- Taamaaliornikkut aalajagnernissamut toqqammavissaqalersarpoq
- Periarfissat imminerminnik takkuttarnatillu imminnut atorluarneq ajormata iuuseqarnissamut periarfissaqalersoqartarpoq

Takorluukkanik misissueqqissaarneq

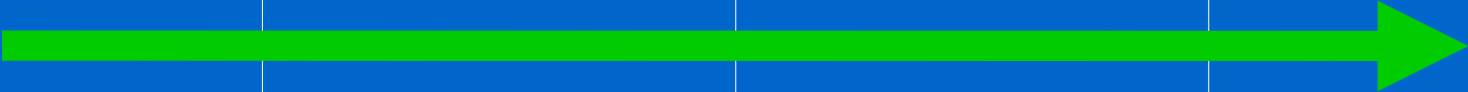
	"Neriulluanngitsumik ineriartorneq"	"neriulluartumik ineriartorneq"	
Suliniut ingerlanneqanngilaq	tunngaviusumik takorluugaq 1	tunngaviusumik takorluugaq 2	
Suliniut Ingerlanneqarpoq	Kinguneqaatissanik takorluukkat	Kinguneqaatissanik takorluukkat	Periarfissat atorneqanngillat
Suliniut Ingerlanneqarpoq	Perarfissatut takorluuukkat	Perarfissatut takorluuukkat	Periarfissat atorneqarput

Siunissaq, siammassissumik inuiaqatiit ineriartornerat

- Nunarsuarmiunngorsarneq
- Silaannaap pissusaata allanngoriartornera, isummanik aallussineq
- Sullualuk, Panamap ikerasaa nutaaq?
- Kalaallit Nunaanni illoqarfinni ullut sikoqanngiffii amerlanerit
- Nunarsuaq tamakkerlugu silaannaap pissusaanik aallussineq
- Uuliap naleerutissaaq
- Teknologi: timmisartut imminik ingerlasut dronillu

SIUNISSAQ:PINIARTUUNERMIT DREAM SOCIATY MUT

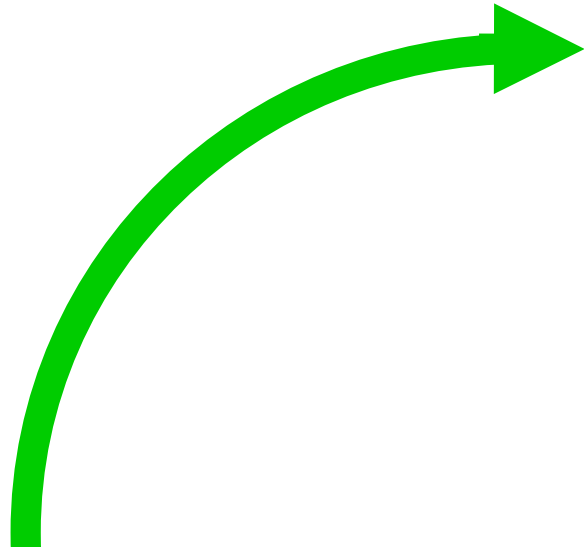
INUIAQATIGIIT PINGASUT			1850 - 1970	1990 - 2010
PINIARTUUNEQ	PINIARTUUNEQ	NUNALERISUUNE Q	SULIFFISSUAQAR NERMIK INGERLATSISUT	INUIAQATIGIIT PAASISSUTISSANI K SIARUARTERIFFIU SUT
PISSAANEQ	OQALUTTUARISA ANERMIK INGERLATSINEQ	NUNA	ANINGAASAT	ILISIMASAT
NALIT	MISILITAKKAT	INUUSSUTISSAT	NIOQQUTISSAT	PAASISSUTISSAT
AAQQISSUUSSAA NEQ	INOQUTIGIIAAT	ILAQUTARIIT	NIUERFIIT TUNISASSIORFIK	EQIMATTAT, KULTURIT

SIUNISSAQ:PINIARTUUNERMIT DREAM SOCIATY MUT

DE 3 SAMFUND				2010 -
PINIARTUUNEQ	PINIARTUUNEQ	NUAALERSISINEQ	SULIFFISSUAQAN NERMIK INGERLATSISUT INUIAQATIGIIT PAASISSUTISSANI K SIARUARATERIFFIUSUT	DREAM SOCIETY
PISSAANEQ	OQALUTTUARISA ANERMIK INGERLATSINEQ	NUNAATILIK	ANINGAASAATILIK	OQALUTTUARTAR TOQ
NALIT	MISILITAKKAT	INUUSSUTISSAT	NIOQQUTISSAT	MISIGISAT PAASISSUTISSAT
AAQQUSSUUSAA NEQ	INOQUTIGIIT	ILAQUTARIIAAT	NIUERFIIT SULIFFISSUIT	EQIMATTAT, KULTURIT

INUIAQATIGIIT NUNALERINERMIK INUUSSUTISSARSIUTEQARTUT

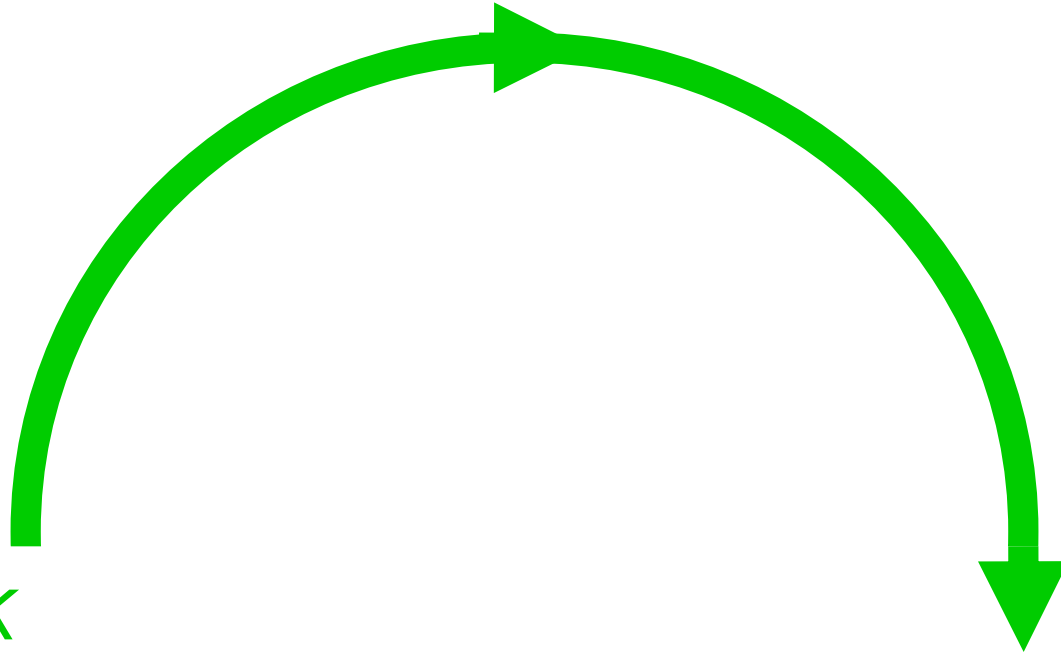

INUIAQATIGIIT

PINIARNERMIK

INUUSSUTISSARSIORTUT

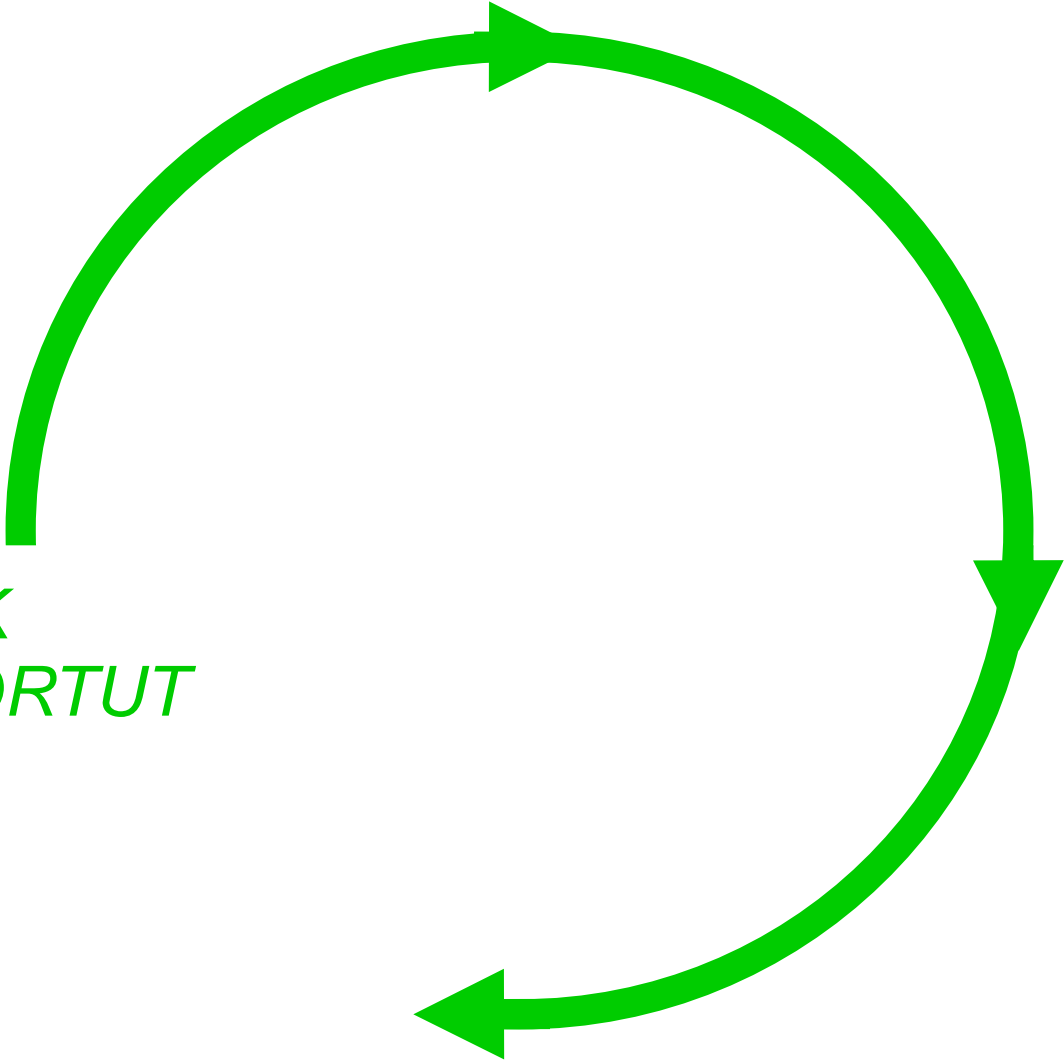
INUIAQATIGIIT NUNAATILLIT

*INUIAQATIGIIT
PINIARNERMIK
INUUSSUTISSARSIORTUT*

*INUIAQATI
GIIT
SULIFFIS
SUAQARF
IUSUT*

INUIAQATIGIIT NUNAATILLIT

*INUIAQATI
GIIT
SULIFFIS
SUAQARF
IUSUT*

INUIAQATIGIIT PAASSISUTISSANIK SIAUARTERISUT

*INUIAQATIGIIT
PINIARNERMIK
INUUSSUTISSARSIORTUT*

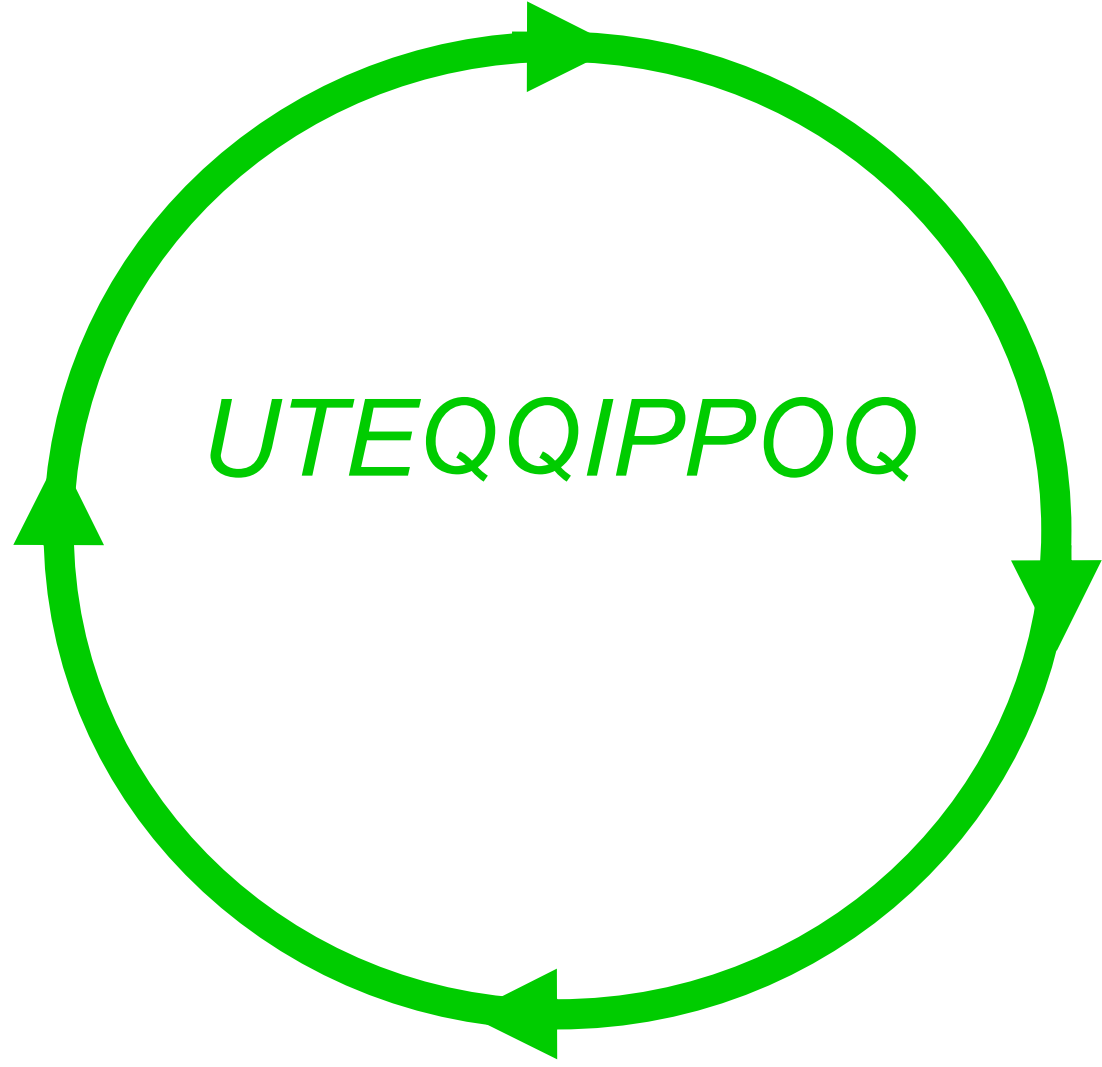
INUIAQATIGIIT NUNAATILLIT

*FANGER
SAMFUND
DREAM
SOCIATY*

UTEQQIPPOQ

*INUIAQATI
GIIT
SULIFFIS
SUAQARF
IUSUT*

INUIAQATIGIIT PAASSISSUTISSANIK SIAUARTERISUT

INUIAQATIGIIT NUNAATILLIT

***OQALUTTUARNEQ
AALLUNNEQARPOQ***

*INUIAQATIGIIT
PINIARNERMIK
INUUSSUTIS-
SARSIORTUT
DREAM
SOCIATY*

*INDUSTRI
SAMFUND*

INUIAQATIGIIT PAASISSUTISSANIK SIAUARTERISUT

Nuna allaanerusoq

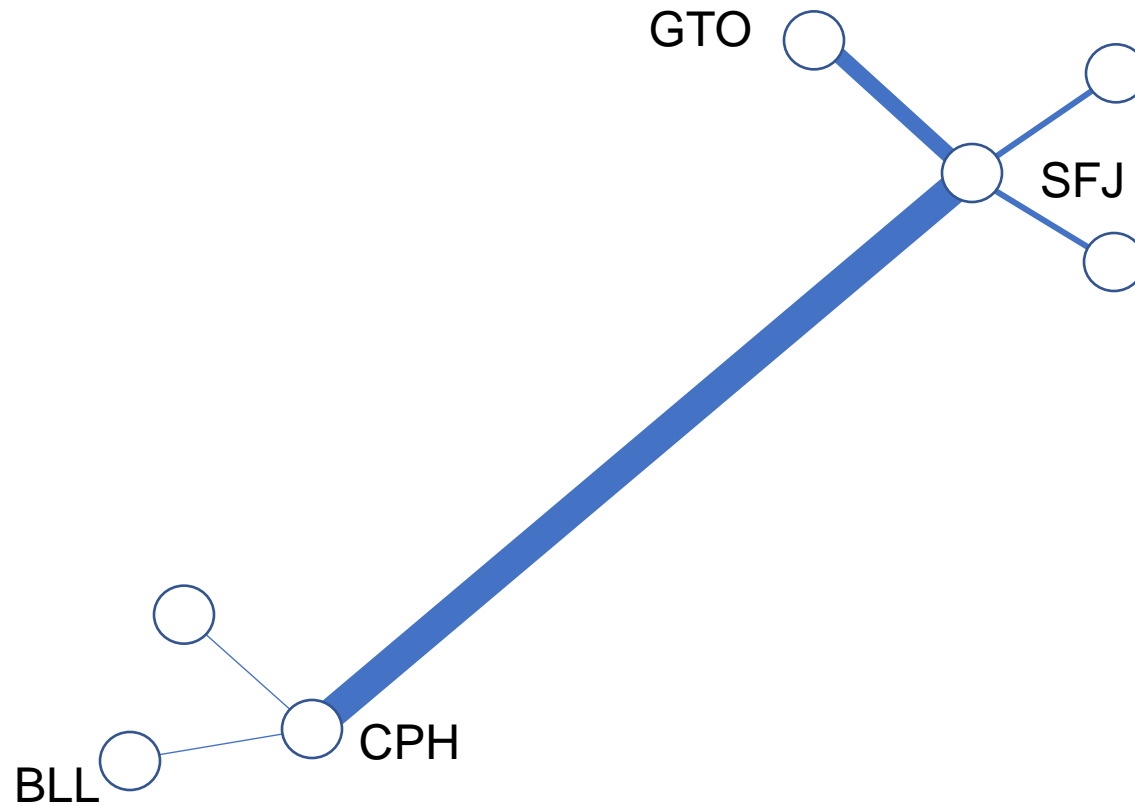
- Nuuk 2200 meteri
- Illuliat 1800 meteri B 737'
- Kangerlussuaq matussaaq – ajornartorsiornarpoq
- Unammileqatigiinnermik toqqammaveqarneq
- Nuummit Nuummullu toqqaannartumik timmisartukkut attaviit, kisianni aalaakkaasuunngitsumik ingerlatsiffiusoq
- Nuuk nunanut allanut aqqutaavoq
- Illuliat – aqqusaartakkatut

Nuna allaanerusoq– angallannermut kinguneqaatit

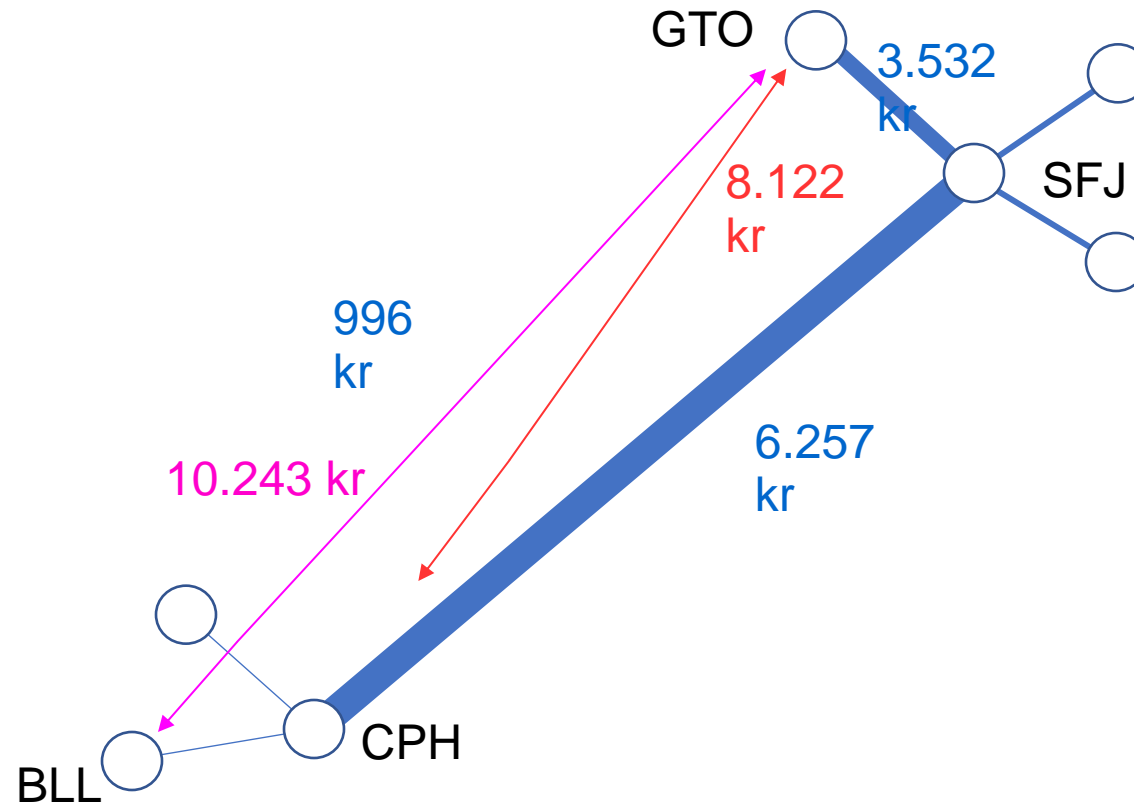
- Kinguneqaatit
- Nuummut toqqaannartumik timmsiartorneq – Danmark/Europa
- Nuummut toqqaannartumik timmsiartorneq – Keflavik
- Ingerlatsinermili aalaakkaasuunnginneq ingammik nunanut allanut
- Siunissami ingerlaarfiit annertuumik nalorniffiusut
- Kinguneqaatit ilumut qularnaatsuuppat?

Danmark – Kalaallit Nunaat

– ullumikkut timmisartukkut aqqutit

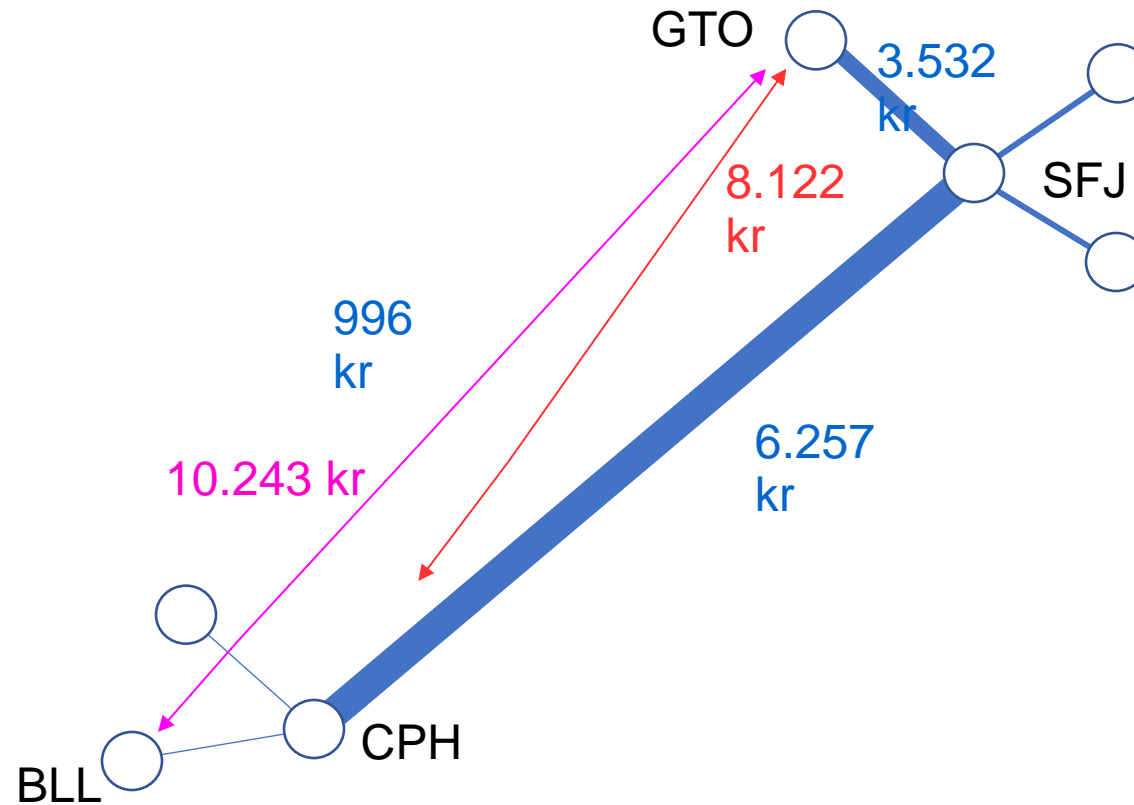

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

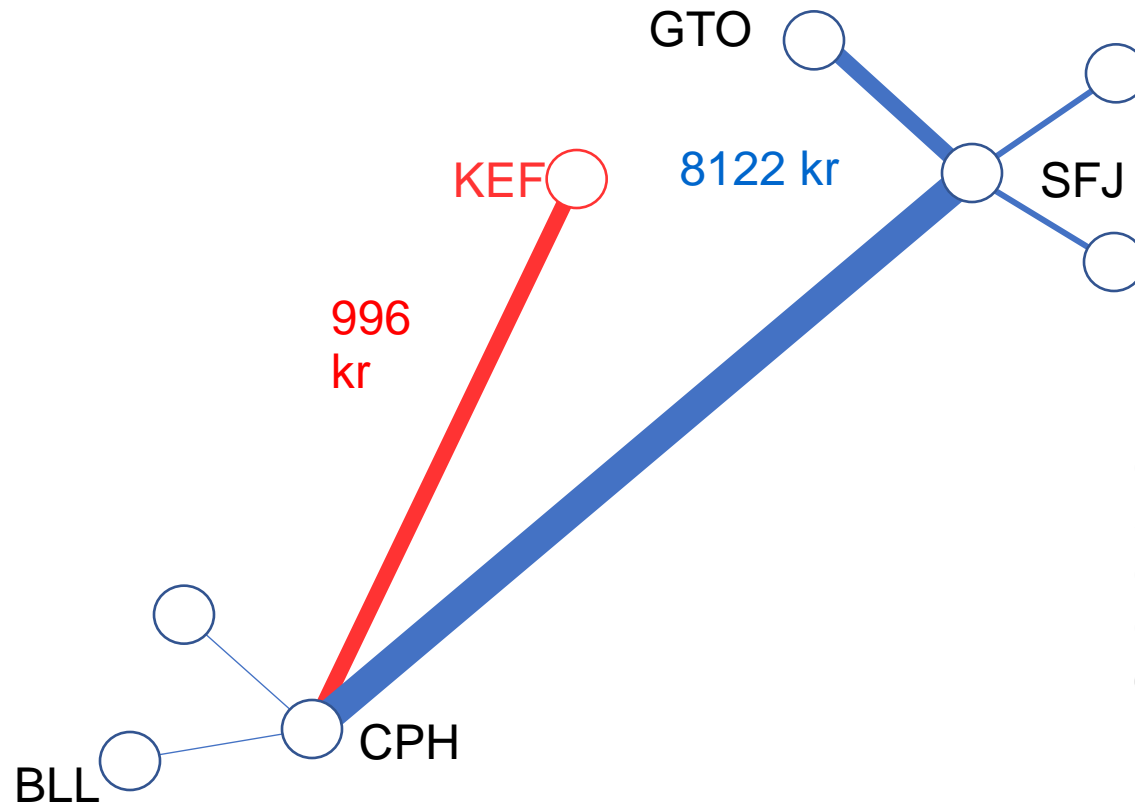
GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr. miss.
GTO – BLL. 10.000 kr. miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

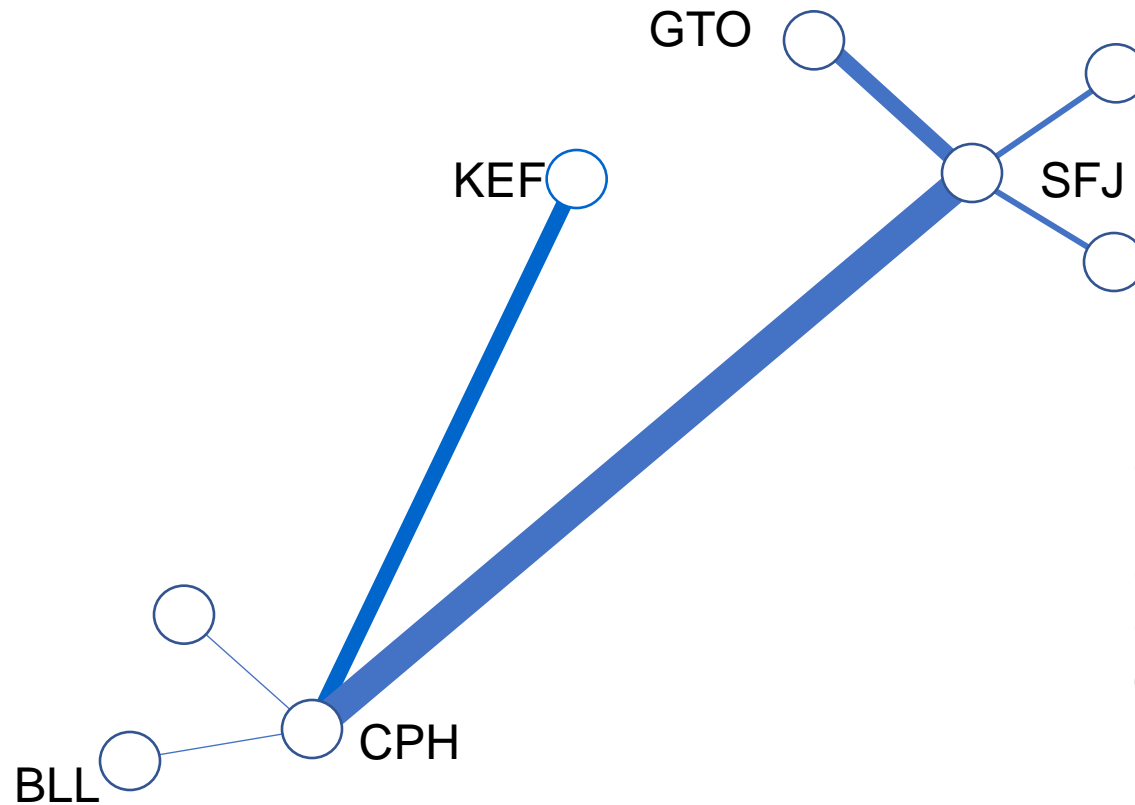
GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL.10.000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

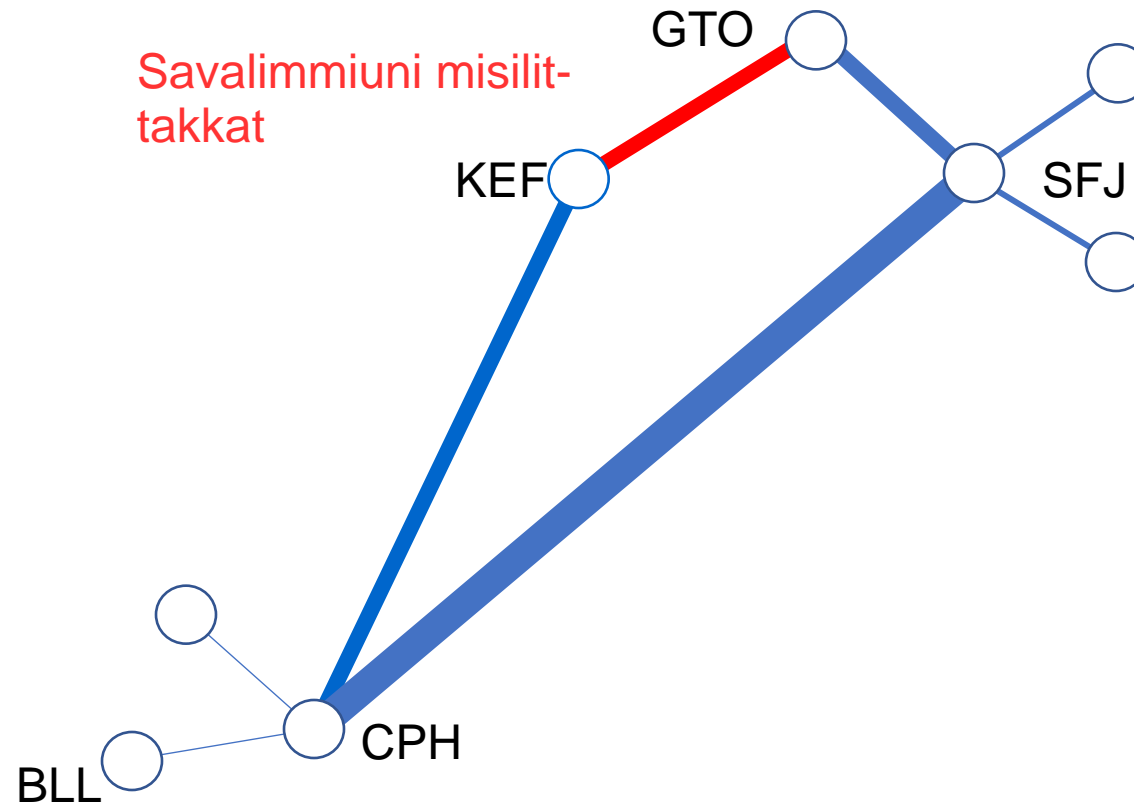
GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL.10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

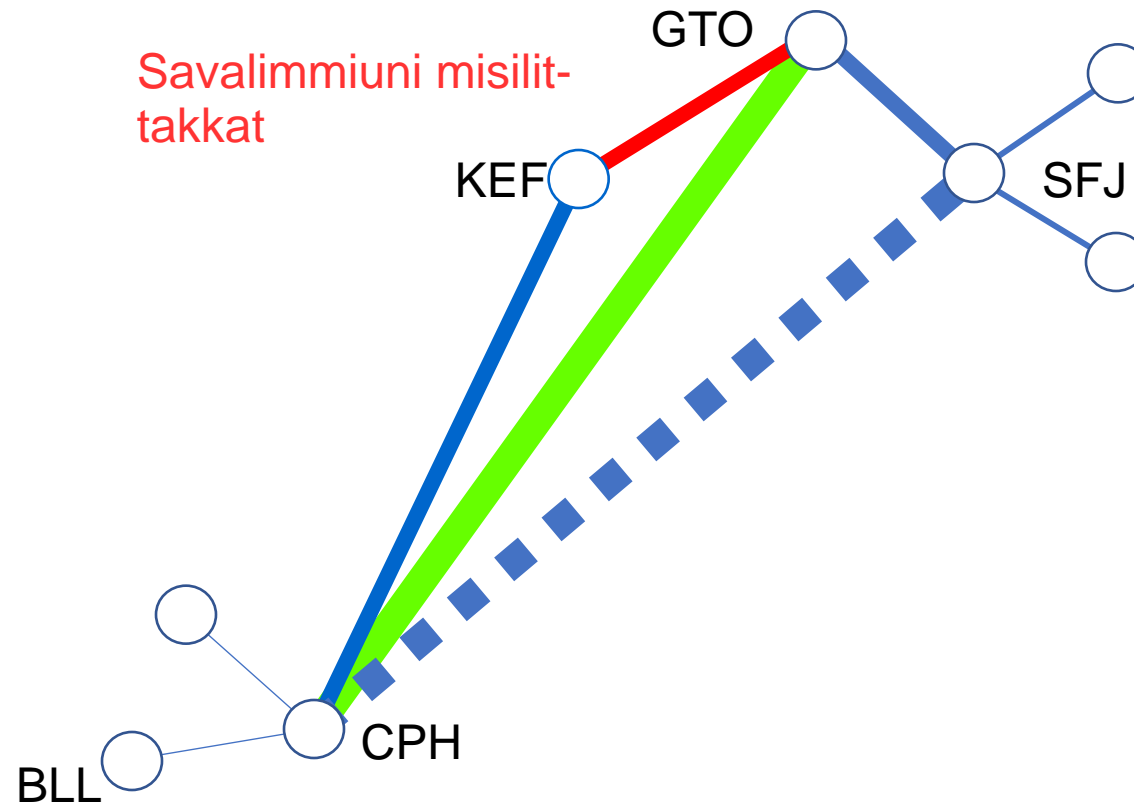
GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL. 10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL.10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

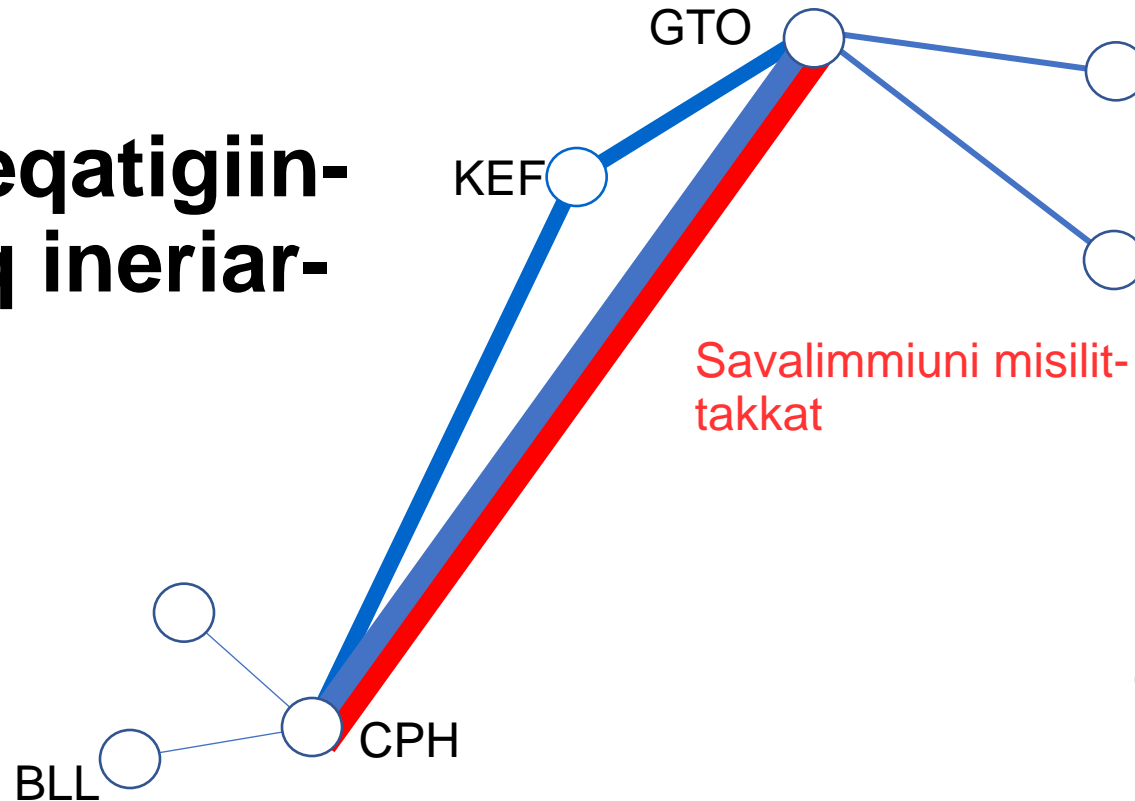
Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL. 10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

Unammilleqatigiinneq qnaoq ineriartussava

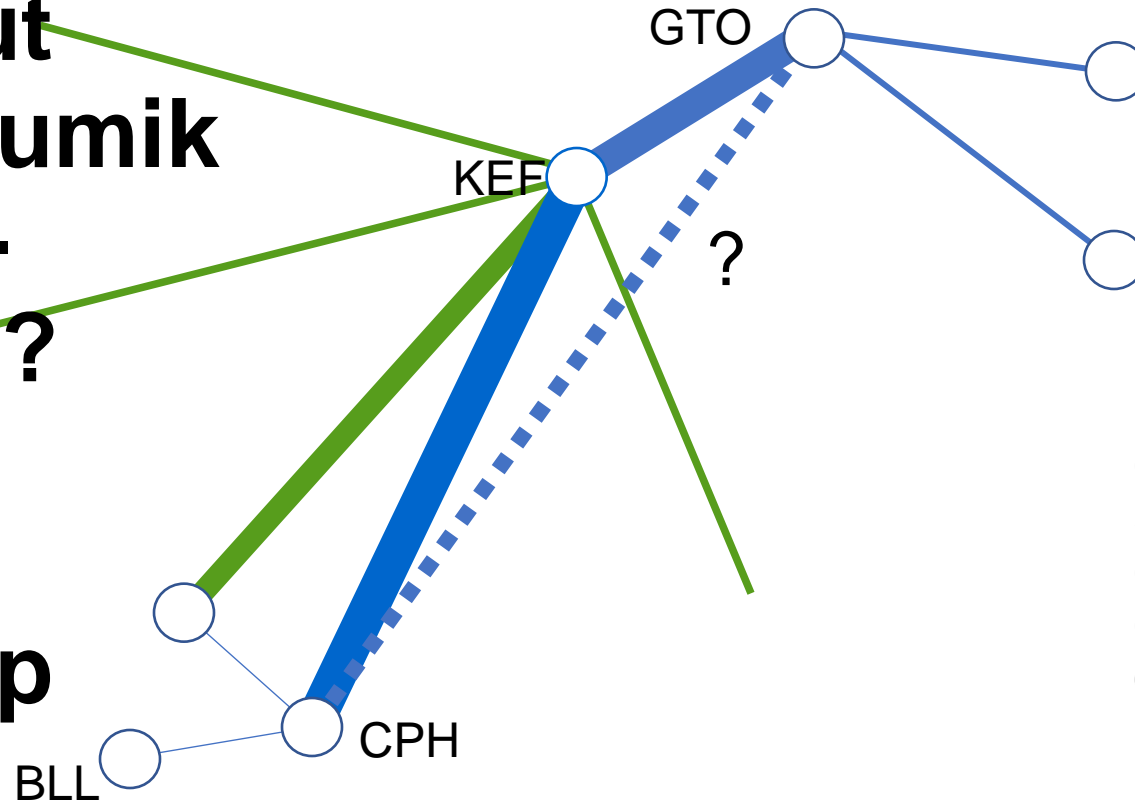

GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL. 10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

**Danmarkimut
toqqaannartumik
aqqut ataan-
narsinnaava?**

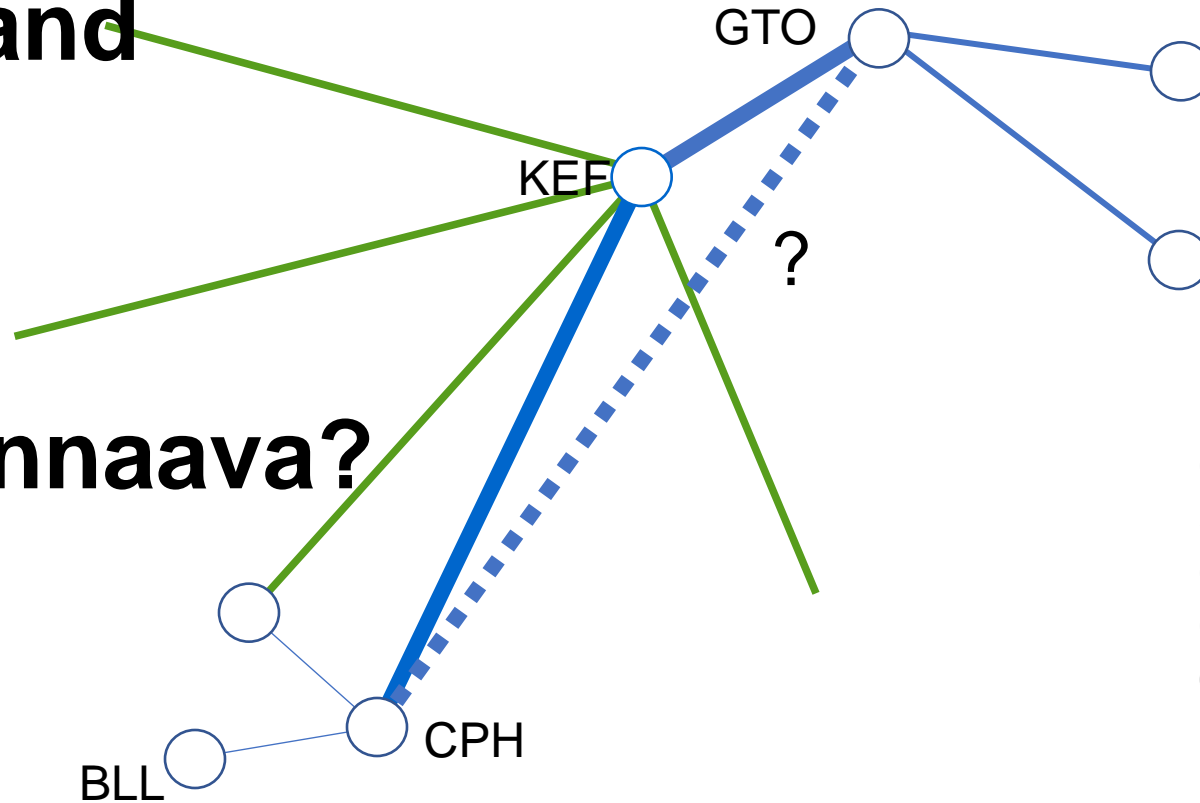
**Angallanerup
ineriartor-
nera aalajangiisuusaaq**

GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL. 10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

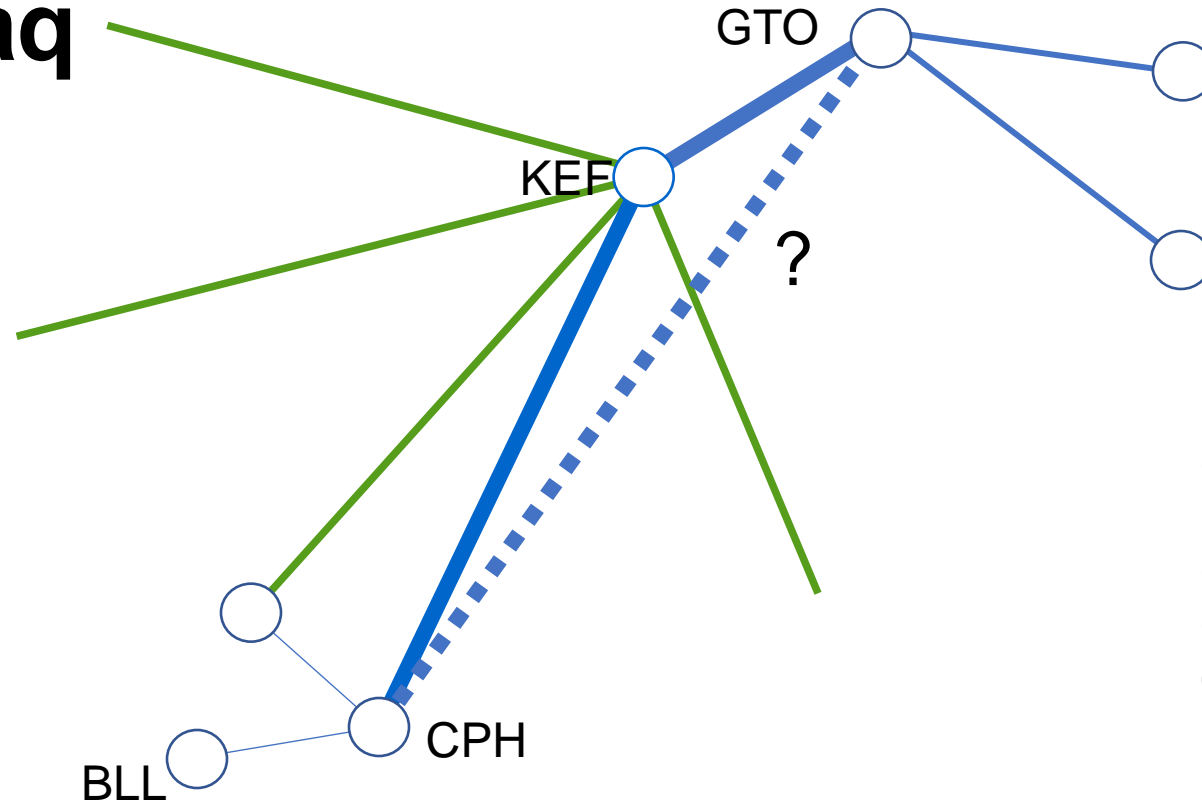
**Air Greenland
Atlantikoq
qulaallugu
piginagu
ataannarsinnaava?**

GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL. 10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

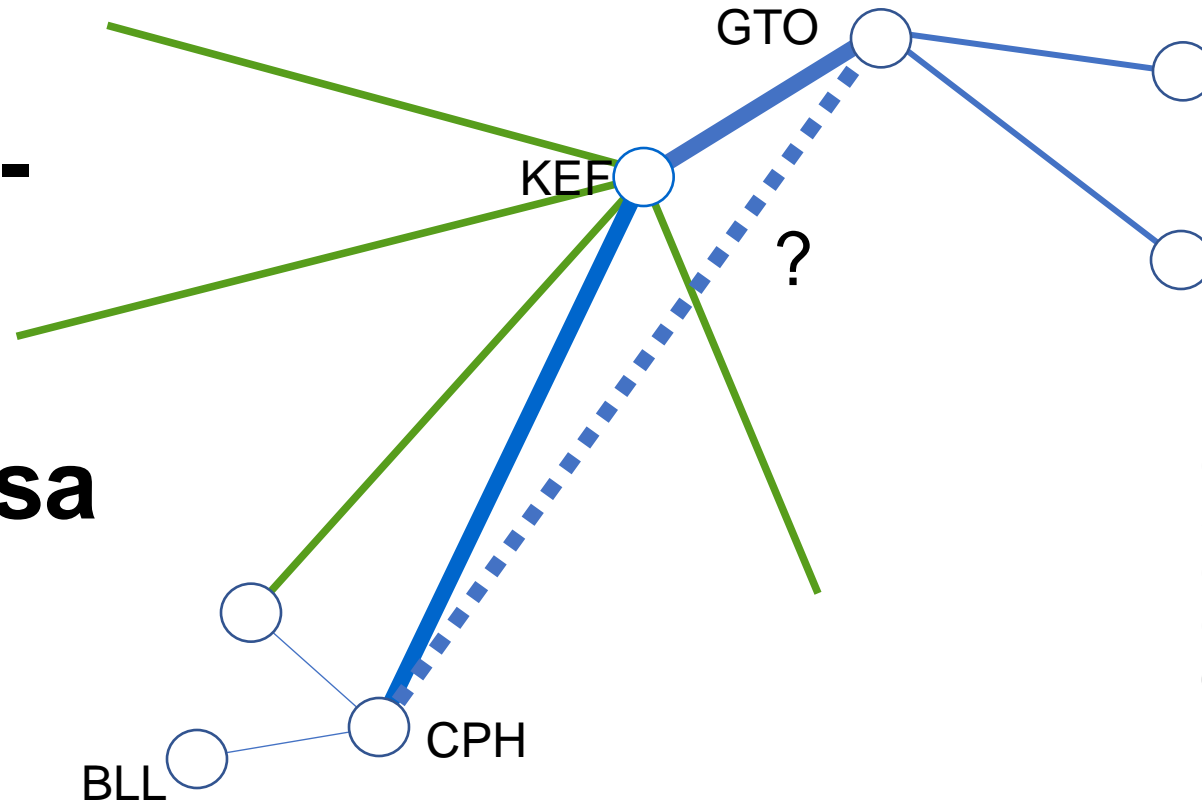
Takorluugaq Pan Am

GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL. 10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Nuna allaanerusoq – periarfissat aarlerinaatillu

**Nunatsinni
Timmisartor-
neq qanoq
aningaasa-
lersorneqassa
va?**

GTO – SFJ 3500 kr. miss.
SFJ – CPH 6250 kr. miss.
GTO – CPH 8000 kr miss.
GTO – BLL. 10.000 kr miss.
CPH – KEF 1000 kr miss.

Kalaallit Nunaata siunissaanut takorluugaq (attaveqaatit eqqarsaatiginagit). 1. Siuartitsineq

- Suli Danmarkimik pinngitsuuisinnaannginneq
- Politikikkut/kulturikkut Danmarkimik pinngitsuuisinnaannginneq
- Qallunaat Kalaallit Nunaanni 68-it kingorna
- Inuussutissarsiutigut toqqammaviit inerisaavigineqanngillat
- Tunisassioriaaseq ileqqorineqanngilaq
- Aallarnissaaneq ileqqorineqanngilaq
- Suli inissisimaffik ajorpoq
- Suliniutit iluatsinngitsoortut amerlasuut

Kalaallit Nunaata siunissaanut takorluugaq (attaveqaatit eqqarsaatiginagit) 2. Thailanditut takorluugaq

- Kiffaanngissuseqarumaneq sakkortooq
- Inuiaqatigiinni nuimasortat eqimattakkaartut – inuit
- Nuimaniartup assigiinngissutsit sakkugai ”inuinnaat kammaat”
- Thailandimi: nuimasortat avataanni inuussutissarsiortoq
- Isumaginninnermik politikimik aningaasalersugaanngitsumik ingerlatsivoq
- Nalagaaffik niuertarfittut aqunneqarpoq isumaginninnikkut politiki qinersisartunik pissarsiniarluni ingerlanneqarpoq
- Ikinngutit iluaqutserneqartarput

Kalaallit Nunaata siunissaanut takorluugaq (attaveqaatit eqqarsaatiginagit)

3. Inuiaqatigiit nutaamik pinngitsuuisinnaanngiffeqartut

- Nunani allamiut tunisassiassanik takornariartitsinermillu ingeriartortitsipput
- Tunisassiorneq inuiaqatigiit kalaallit avaqqullugit ingerlanneqarpoq
- Sulisartut nunani allaneersut
- Kalaallit "isiginnaartuupput"
- Nunanit tamalaanit aningaasalersuutit qallunaanik pinngitsuuisinnaanermik taarsiipput, aamali qallunaat demokratiannik
- Politikikkut nutaamik pinngitsuuisinnaannginneq, niuernikkut eqqarsartaatsikkullu
- Alaska

Kalaallit Nunaata siunissaanut takorluugaq (attaveqaatit eqqarsaatiginagit)

4. Kalaallit Nunaat imminut napatittoq

- Inuussutissarsiortunik eqqussuineq pineqanngilaq, innuttalli kalaallit pingaarittaannik toqqammaveqartumik ineriartortinnissaat / ilinniartinnissaat pineqarpoq
- Grundtvigs højskolemik eqqarsartaasia – qallunaat atugarissaarnerannik tunngavissiivoq
- Pisortat avataanni ingerlatsivik ineriartortinneqarpoq
- Små tals lov
- Storytelling (Kalaallit Nunaat oqaluttuatsialaavoq)
- Nipilersorneq, kulturi, silaannaap pissusaanik takornariat, misigisassarsiorneq, angallassineq, inuusutissat nutaat

Attaveqaatit pinnagit siunissamik takorluugaq

- Siuartitrsineq
- Thailanditut takorluugaq
- Inuiaqatigiit Nuaamik pinngitsuuisinnaanngiffeqartut
- Inuiaqatigiit imminnut napatittut
- *Dubaimik takorluugaq*

Inuussutissarsiutit. Aallaavik

- Pinngortitap naleqassusaa
- Inuit naleqassusaat
- Tunisassiorneq
- Suliarinnineq
- misigisassarsiorneq
- Silaannaap pissusaanik aallaaveqartumik takornariat
- Storytelling
- Aallarnisaasarneq

Inuussutissarsiorneq. Aalisarneq

- Dronit
- Hotel Godthåbimi nerineq
- Sikumi aalisarnermik oqaluttuaq – aamma storytellingiuvoq
- Netto Malmö
- Royal Greenland
- Nioqqutissat akisuut nassuiarneqartussaapput. Aalisakkat nunatsinneersut oqaluttuassartaat
- Raajanut aamma

Inuussutissarsiorneq. Aatsitassarsiorneq

- Imermik takorluugaq. Nunarsuarmut imermik nioqquteqarneq
- Uuliamik takorluugaq
- Aatsitassarsiornerut takorluugaasinnaavoq allaanerusoq
- Uuliasiornermi sulisut tikerarlutillu aallarartussaapput
- Timmisartumik attaviit Stavanger - Huston
- Europami amerikamilu timmisartukkut aqqusaarfinnut attaveqaatit
- Umiarsuartigut angallanneq

Inuussutissarsiorneq. Tunisassiorneq

- Sulisartutut inuusaasenq
- Aallarnisaasartutut inuusaaseq
- Små tals lov
- Eqqumiitsuliorneq
- Imeq
- Maribomi burgeritortarfik
- Bornholm: Siku, chokoladi, lakridsit, immiaaqqat, årsmøde: naalagaaffeqatigiinneq, issittumi ataatsimiineq, nunat avannarliit ataatsimiinnerat

Inuussutissarsiorneq. Assartuineq

- Sullupaluk
- Umiarsuup inuttai nuummi paarlaassinnaapput
- Umiarsuit timmisartullu imminnut sunniivigeqatigiinnerat
- Umiarsuarnik tunisassianik assartuineq
- Isornartut
- Tikikkuminassuseq

Inuussutissarsiorneq. Takornariartitsineq (1)

- *"You are the sunshine of my life"*
- Jyllandip kitaani nalukkiat
 - tyskit? -spaniamiut? il.il.?
- Thailandiorpassuit nunarput tusarsimajunnangilaat
- Islandili tusarnikuuaat
- Island 1972-mi tikeraarakku
 - Island 1972 aamma Kalaallit Nunaat 2029 assigiinngillat

Inuussutissarsiorneq. Takornariartitsineq (2)

- Massakkorpiaq Thailandimiut Islandimut takornariartarnerat annertuseqqavoq
- Qallunaat Bangkokimi aallartitaqarfiat Danmarkimut visanit amerlanernik Islandimut visanik suliaqartarpoq
- Thailandimiut Danmarkikkoornissartik eqiagaat
- Arsarnernik takuniaaneq siunertarineqarneraavoq
- Nunatsinni takornariarnermik inuussutissarsiortut tamanna maannamut qanoq isummorsorfigaat?

Inuussutissarsiorneq. Takornariartitsineq (3)

- Maanna Thailandimiut Japanimut takornariartartut aatsaat taamak amerlatigilerput
- Japanimiut Thailandimiut pinngitsoornatik visaqartussaannerannik atorunnaarsitsinerat patsisaavoq
- Thailandimiut Japanimi takorusutaat oqaluttuarisaanerannut attuumassuteqanngillat
- Kaasareqarfitoqaq Kyoto, Futji Tokyoluunniit takuniarneqarneq ajorput
- Thailandimiut aput takorusuppaat!
- Issi malugerusuppaat!
- Pinngitsoornani visaqartussaannerup atorunnaarsinneqarnerata kingorna timmisartorfiit nutaat arlallit ammarneqarput, tassunga ilanngullugu akikitsumik **Hokaidoliarneq!**

Inuussutissarsiorneq. Takornariartitsineq(4)

- *”You ara the sunshine of my life”*
- *Thailandiorpassuit nunarput tusarsimajunnannngilaat*
- *Nunarsuup sinneraneersut amerlasuut nunatsinnukarusuttut amerlagunannngillat*
- *Store tal i små tals lov*
- Kalaallit Nunaat nunarsuup sinneranut ersarinnerulersinneqartariaqarpoq

Inuussutissarsiorneq. Misigisassarsiorneq

- Takornariartitsineq allat takusimanngisaannik tuniniaanermut tunngavoq
- Nunatsinniilluni nunatta periarfissai arajutsinartarput
- Nioqqutissaq ilisimaneqanngitsoq pitsaasoq imminut nittarsaassinnaanngilaq
- Suna Berlinimit, Parisimit, Bosonimit, Bangkokimit, Delhimit qivarlugu immikkuullarippa?

Inuussutissarsiorneq. Misigisassarsiorneq

- Misigisassarsiorneq storytellingimut tunngavoq, Island qiviaruk
- Kalaallit Nunaat imminermini oqaluttuaavoq, aap arlalinngorluni
- Qallunaatsiaat, nunarsuarmioqatigiit kingornussaataat
- Illoqarfissuarnut takornariarneq – Reykjavik nutaaq
- Nuuk City of northerne Light
- Nunaqarfinnut takornariarnermi aqqusaarfik

Inuussutissarsiorneq. Takornariartitsineq

- Qimussertitsineq
- Nerisassat illinnasaakkat. Nordic-Nordic Food. Mamassutsit nutaat
- Aaliarneq – Norgimi kuunni kapisilinniarneq, aallaaniarneq takukkit
- Arsarnerit, seqineq kaaviinnartoq
- Sermersuaq
- Arferit
- Pisukkiarnerit

Inuussutissarsiorneq. Illoqarfissuarnut takornariarneq

- Nunatsinniilluni nunatta periarfissai arajutsinartarput
- Jyllandip kitaani takornariartitsineq
- You are the sunshine of my life
- Qallunaat Kalaallit Nunaannik takunnikkusuttutuaapput
- Reykjavik Nutaaq
- Capital of Northern Light

Inuussutissarsiorneq. Pinngortitaq nunaqarfinnullu takornariarneq

- Nunatsinniilluni nunatta periarfissai arajutsinartarput
- Jyllandip kitaani takornariartitsineq
- You are the sunshine of my life
- Apummik takuniaaneq. Hokaido
- Islandimi arsarnerit!
- Norgimut sisoriarartoqartarpoq, Sverigemuunngitsoq
- Kujataata Narsarsuup mittarfia sukut iluaqutigaa?

Inuussutissarsiorneq. Silaannaap pissusaanik takornariat

- Sermersuaq aakkiartorpoq
- Al Gorep takusaa qiviaruk
- Imminut assortorpoq, pissusissamisoorporli
- California

Inerniliineq

- Siunissaq naluarput
- Siunissamulli ilusilersueqataavugut
- Periarfissanik ilisimasaqarnissarput tunngavissaavoq - annertuppullu
 - Taakkulu naapertorlugit iliuuseqartarpugut
- Aarlerinaaninik ilisimasaqarnissarput tunngavissaavoq – annertuppullu
 - Taakkulu naapertorlugit iliuuseqartarpugut